

Antiqvae Lectionis Tomus ...

In Qvo XVI. Antiqua Monvmenta Ad Historiam Mediae Aetatis Illvstrandam,
Nvnqvam Edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1601

In Epistol. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64144](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64144)

rolo Augusto. Quod non ita interpretor, quasi tunc Carolus nomen
Augusti usurparit, ut patet disertè Episc. 4. Tres personæ
in mundo altissimæ hucusq; fuere: id est, Apostolica Sublimi-
tas, &c. Alia, est Imperialis dignitas, &c. Tertia est Regalis
dignitas, in qua vos. Post mortem bellicosissimi David
quit Sangallenensis de gestis Caroli M. lib. 2. cap. 29. Carolum intelli-
gens, eius filium Ludouicum appellat Salomonem. Benedictus
Dominus Deus noster, qui tribuit oculis nostris secundum
Daud Regem videre, ait Stephanus V. salutans Ludouicum
librum Caroli, ut habeat Theganus de gestis Ludou. cap. 16. 17. 18.

Desunt mihi) Hac paulo aliter citat VVillielmus Malmes-
buriensis lib. 1. de gestis Regum Anglorum cap. 3. & lib. 3. de Po-
tific. Angl. Date mihi exquisitoris eruditionis scholasticae
libellos, quales in patria habui, per bonam & deuotissimam
magistrimi Egberti Archiepiscopi industriam. Et si placet
sapientia vestra, remittam aliquos ex pueris nostris, qui
excipient inde quæq; necessaria, & reuehant in Franciam
flores Britanniæ, & non sit tantummodo in Eboraco horus
conclusus, sed etiam in Turonica emissiones paradisi,

IN EPISTOL. IV.

G Ratias agimus) Perperam hæc sine distinctione coniuncta la-
buit codex m. s. cum hic noua Epistola incipiat, scripta a deu-
dem Carolum Magnum. Quod ex initio sequentis Epistole constare pe-
test.

Secundæ Romæ) Cœu Aquileiam intelligas, qua & Roma
secunda dicta es. Hic nomine Romæ secundæ intelligit Constanti-
nopolim, quæ passim in Constitutionibus Impp. Socrati Hisc. Eccl.
lib. 5. cap. 8. Corippo, Marcellino Comiti, Zonaræ, & alii, Roma
dicitur: ut & Sidonio in Panegyr.

Salve sceptrorum columen, Regina Orientis
Orbis Roma tui.

fol. 15. v. 13.

fol. 17. v. 18.

fol. 18. v. 14.

Nec tantum Constantinopolitana vrbs, sed & aliae, sicut potentiam, ita & nomen Roma emulabantur. Hinc Saluiano Massiliensi lib. 7. de prouidentia. Carthago vniuersarum Africæ vrbiuum Princeps & quasi mater, & in Africano orbe, quasi Roma. Et Aufonio Capua Campania dicitur: Roma altera. Adui, Sige-
nello, Celtica Roma. Aquileia, Roma secunda, indeq; Chromati-
us Aquileiensis Episcopus, dictus est Romanus Episcopus, in li-
bro de oto beatitudinibus. Ita Areias nobilissima vrbs Gallie ab Au-
fonio vocatur Gallula Roma. Vide quæ notatum Sauaro adlib 1. ep.
n. Sidenij.

15. Gubernator imperij) *Constantinus septimus anno 797. à*
matre Irene & consiliariis captus & executus mortuus est Theodo-
phane auctore.

17. Regalis dignitas) *Hæc præter Carolum Magnū nulli eius*
statu conueniunt: nullus enim Regum, eum dignitate, potentia, pru-
dentiaq; aquauit. Vide, quæ notatum in ep. 3.

26. Excæauerunt caput) *In populum Rom. severè & verè*
hac dicta, qui in Pontificem Summum, Leonem III. insurrexerunt,
pulsatum mūtilarunt oculis; Anno 799. teste Anastasio Bibliothecario.
Cum Leonem sanctissimum, inquit Willerm. Malmesbur li. 1. de
gestis reg. Angl. plagiis in Ecclesia Beati Petri affecissent, adeo
vi lingua eius mūtilarent, & lumina terebrarent, Romam
ad reformatum statum Ecclesiæ ire maturauit Carolus. Ibi
in improbos vltionem executus, tota hyeme refedit; Apo-
stolicum, per Dei miraculum planè loquentem, & clarè vi-
dentem proprio tribunali restituens. Eadem Ethelyyyerdus
lib. 3. Chronic. cap. 1. & Sangallenfis de gestis Caroli M.

Teregat, exalter) *Ita corigo ex conjectura. m. l. vitiosè:*
Te regat, exaltet, defendet & ornet & amet. nisi malus ita fol. 20. v. 22
bizamerum statuere: Te regat exaltet defendat & ornet &
armet.

IN EPISTOL. V.

fol. 22. v. 9.

Adde placuerit) Et hic & alibi pa&sim patet Alcuinum Carolo M. misisse scripta sua censenda imo corrigenda. Vnde un immerito in quæstionem vocatur communis illa sententia, qua dicitur Alcuinus Praeceptor Caroli M. quam erudite discutit Baronius ton. 9. an. 778, cuius sententia subscribo. Et notandum, quod Sangallensis ille auctor de gestis Caroli M. ait, à Carolo Alcuinum honoris erga Praeceptorem appellatum, & ab aliis appellari voluisse. Et, misilior, hunc honorem Praeceptoris innuit ipse, cum ait infra Epistola, Flaccus vester legatur in literis, qui quondam audiebatur verbis.

Discipuli autem Alcuini sunt: Amlarius Treverensis, natus de se testatur de ordine Antiphon. c. 58. Eanbalodus Episcopus Eborenensis de quo lege infra Epist. 24. & 38. Macarius Episcopus, de quo Epistol. 18.

IN EPISTOL. VI.

fol. 24. v. 18.

LAIDRADUM EPISCOPUM) Meminit huins Ep. 8. Eginhardus testatur Laidradum testamento Caroli Magni accitum testem interfuisse.

IN EPISTOL. VII.

fol. 25. v. 22.

HVIUS PARTIS COGNOSCENDAM PERNICITEM) Huius partis perniciem, calamitates urbis Romæ appellat.

fol. 26. v. 8.

Pro pietatis ope) ita enim corrèxi. In m. s. vitiosè legitur: Il-

lius ut ex vobis proprietis ope.

II. Qui tristis venit) Ita lego, non, veniat, vt habeat m. s. Non videtur alludere ad alteram proficationem Romanam Caroli M. qui quater Romanam profectus est, anno 774. vindicans Adrianum & Romanam Ecclesiam ab iniurî Desiderij Longobard. Deinde anno 781. soluendi voti causa. Tertio contra Ducem Beneventanum an. 786. quarto vt restitueret Leonem an. 800. quo Imperator proclamatus.

IN